บทความทางศีลธรรมและวัฒนธรรม

ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๓๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๕

เรื่อง ปริศนาธรรมจากตาลปัตร

เวลาไปร่วมงานในพิธีสวดพระอภิธรรมศพนอกเหนือจากการได้บอกความเป็นญาติ ได้ประกาศเกียรติคุณ ได้สนับสนุนคนดี ได้แสดงน้ำใจไมตรีต่อเจ้าภาพ และได้ซึมซาบสัจธรรมแล้ว ผู้ร่วมพิธียังมีโอกาสได้ศึกษาธรรมะผ่านตาลปัตรของพระสงฆ์อีกด้วย ปริศนาธรรมที่ปักข้อความบนตาลปัตรมี ๔ คำ คือ **“ไปไม่กลับ หลับไม่ตื่น ฟื้นไม่มี หนีไม่พ้น”** มีความหมาย ดังนี้

๑. ไปไม่กลับ หมายถึงกาลเวลา เป็นเครื่องเตือนใจว่าวันเวลาที่ผ่านไปแล้วไม่อาจจะย้อนคืนมาได้ เมื่อวันเวลาผ่านไปไม่หวนกลับ เราควรพิจารณาไตร่ตรองว่าได้กระทำสิ่งใดไปบ้าง หากสิ่งใดดีก็จงทำต่อไป สิ่งใดไม่ดีก็ควรปรับปรุงแก้ไข หรือลด ละ เลิก สิ่งนั้นเสีย

๒. หลับไม่ตื่น หมายถึงโมหะคือความหลง เกิดจากความคิดเห็นที่ผิด จากการไม่ใช้ปัญญาพิจารณาให้ประจักษ์ในเรื่องนั้นๆ ให้ถ่องแท้ถี่ถ้วนก่อน เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็เป็นเหตุให้ไม่รู้บุญไม่รู้บาป ไม่เชื่อบุญไม่เชื่อบาป ชักนำให้ไปทำความชั่วความไม่ดีต่าง ๆ

๓. ฟื้นไม่มี หมายถึงกฎแห่งกรรม คือ กฎที่แสดงให้เห็นถึงเหตุและผลของการกระทำของมนุษย์ คือ ใครกระทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่วก็ตาม บุคคลผู้กระทำนั้นจักต้องเป็นผู้รับผลของกรรมนั้นๆ เสมอ มิได้เกิดจากการดลบันดาลจากอำนาจของพระเจ้าองค์ใด และไม่มีใครมารับผลของกรรมแทนบุคคลอื่นได้

๔. หนีไม่พ้น คือวิบากกรรม ได้แก่ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุแห่งการกระทำกรรมนั้น เมื่อมีเหตุแห่งกรรมก็ย่อมมีผลแห่งกรรมตามมาเช่นกัน ทั้งกรรมดีและกรรมชั่วจะคอยอยู่เคียงข้างผู้กระทำนั้นตลอดไปไม่แยกจากไปไหน และจะได้รับผลแห่งกรรมนั้น ๆ อย่างแน่นอน ไม่มีใครหนีผลแห่งกรรมได้

ปริศนาธรรมจากตาลปัตร ๔ ประการดังกล่าว เป็นคำสอนที่เตือนใจให้ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท หมั่นทำคุณงามความดีทั้งหลาย ด้วยการปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมจรรยา มีความซื่อสัตย์สุจริต คิดดีปฏิบัติชอบ อยู่ในกรอบแห่งบุญกิริยาวัตถุคือ ทาน ศีล ภาวนา อย่างสม่ำเสมอ เพราะความตายนั้นเป็นสัจธรรมแห่งชีวิตและเป็นวิชาภาคบังคับที่ทุกชีวิตต้องเรียนรู้นั่นเอง

จัดทำโดย กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เผยแพร่ตามอนุมัติ ทร.
เมื่อ ๑๓ ก.ย.๒๕ ท้ายบันทึก ยศ.ทร. ที่ กห ๐๓๖๕/๖๖๒๖ ลง ๒๔ ส.ค. ๒๕
www.navy.mi.th *หัวข้อ เอกสาร/วารสาร แนวคิดทางธรรม*